

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 93

van **WIM VERHEYDEN**

datum: 6 oktober 2021

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Loodsen - Loodsplicht Nieuwe Stijl

De onafhankelijke loodsenbonden Beroepsvereniging van Loodsen (BvL) en Onafhankelijke Vereniging van Loodsen (OvL) dienden onlangs een stakingsaanzegging in. Schepen langer dan 340 meter zouden niet meer belooft worden op de Westerschelde. De loodsen wilden daarmee protesteren tegen een mogelijke versoepeling van de loodsplicht voor schepen op de Schelde. De loodsen zijn ontevreden over de plannen voor de 'Loodsplicht Nieuwe Stijl' (LNS). Volgens dat voorstel zouden de loodsvoorwaarden voor bepaalde scheepstypes op de Schelde versoepeld worden. De Permanente Commissie - het Nederlands-Vlaams beleidsorgaan voor scheepvaart in de Scheldedelta - zou hiervoor in de vergadering van 29 september haar goedkeuring geven, maar het punt werd van de agenda gehaald.

LNS gaat uit van een nieuw systeem van ontheffingen, de zogenoemde PEC's (Pilotage Exemption Certificates). Met een PEC mag de kapitein zonder loods varen op een bepaald schip en op een zeker loodsplichtig traject. Eisen aan de kennis en kunde van de kapitein borgen de veiligheid op het water.

De opleiding en de examinering van de verschillende modules voor een PEC worden ondergebracht bij het Loodswezen. Een PEC kan dus alleen worden afgegeven als aan de bijbehorende modules is voldaan.

Al voor de zomervakantie waarschuwde zowel de BvL als de OvL dat ze die versoepeling niet zagen zitten. Volgens de loodsen heeft het bijkomend overleg van de voorbije zomer maar weinig opgeleverd. Er is slechts "op een aantal punten tegemoetgekomen" en "de eindteksten blijven ver onder de verwachtingen". Volgens de loodsen is er op een jaar tijd niets veranderd. De Nederlandse loodsen zouden wel tegen de versoepeling zijn, maar als zelfstandigen niet deelnemen aan de geplande actie. Het verwijt van de loodsen aan de minister is dat "Vlaanderen erbij staat, maar niets doet".

1. Kan de minister het verwijt van de loodsen, dat Vlaanderen niets zou doen, weerleggen?
2. Op welke punten gaan de loodsen niet akkoord met de eindteksten van de plannen?
3. Welke eisen van de loodsen heeft de minister op het overleg voorgelegd en verdedigd?

ANTWOORD

op vraag nr. 93 van 6 oktober 2021

van **WIM VERHEYDEN**

1. Het concept van vrijstellingen voor het nemen van een loods onder bepaalde strenge voorwaarden is niet nieuw en bestaat reeds vele jaren in het Scheldegebied. Met het initiatief 'Loodsplicht Nieuwe Stijl' wordt gepoogd een logischere aanpak van deze vrijstellingen en de voorwaarden errond vast te stellen, maar tevens ook een level playing field te houden met de voorwaarden die hiervoor bestaan in Nederland, meer bepaald Rotterdam. De havencommissaris Jan Blomme werd aangeduid als trekker voor dit traject. Gedurende het laatste jaar werden veelvuldige overlegmomenten ingepland met alle betrokken stakeholders, om zo tot een gedragen voorstel te komen. Toen de inhoudelijke bezwaren van het Vlaamse Loodswezen duidelijk werden, is overgegaan tot een aantal bilaterale sessies waarin toegelicht werd welk standpunt wel of niet kon gevolgd worden en waarom. Dit telkens door de Nautische experts van de GNA (Gemeenschappelijke Nautische Autoriteit) die instaat voor het dagelijks beheer van de verkeersstromen, én voor de nautische veiligheid. Er werden dus wel degelijk erg grondige inspanningen gedaan om tot een gedragen voorstel te komen. Echter heeft de herziene loodsplicht zoals ze voor ligt een aantal verzwaringen én verlichtingen met zich meegebracht, afhankelijk van de partij en het standpunt waarin dit gezien wordt. Rederijen ervaren namelijk het nieuwe voorstel als een verstrenging van de mogelijkheid tot vrijstellingen.
2. De bezwaren van de loodsenbonden zijn veelvuldig en situeren zich in verschillende onderdelen van de teksten. Een aantal ervan zijn fundamenteel, terwijl andere zich eerder op detailniveau bevinden. De belangrijkste bezwaren hebben te maken met de voorwaarden voor het behalen en behouden van een PEC, de afmetingen van schepen binnen een bepaalde categorie, en de mogelijkheid tot uitvoeren van opeenvolgende trajecten door éénzelfde 'PEC-houder'
3. Vrijstellingen van loodsplicht is in eerste instantie een bevoegdheid van de Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart. De eisen van de loodsen werden rechtstreeks in de plenaire en andere overleggen ingebracht door vertegenwoordigers van de loodsenbonden.